

Số: 22/2022/QĐ-PT

Hà Nội, ngày 12 tháng 5 năm 2022

QUYẾT ĐỊNH
GIẢI QUYẾT VIỆC KHÁNG CÁO ĐỐI VỚI
QUYẾT ĐỊNH ĐÌNH CHỈ GIẢI QUYẾT VỤ ÁN
TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI HÀ NỘI

- Với Hội đồng phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Phương Hạnh;
Các Thẩm phán: Ông Đặng Văn Hưng;
Ông Nguyễn Tiến Dũng.

- Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên họp: Bà Vy Minh Huyền,
Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội tham gia phiên họp:
Ông Đào Trọng Thuyết - Kiểm sát viên cao cấp.

NHẬN THẤY:

Tại Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự sơ thẩm số 09/2021/QĐST-DS ngày 21 tháng 5 năm 2021, Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An đã căn cứ Điều 217, 218, 219, 235 và khoản 2 Điều 273 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015 quyết định:

1. Đình chỉ giải quyết vụ án dân sự thụ lý số 48/2019/TLST-DS ngày 20/6/2019 về việc “Tranh chấp về tài sản chung của dòng họ” giữa:

Nguyên đơn: Dòng họ Nguyễn Cảnh C; địa chỉ: Xóm 6, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.

Người đại diện của nguyên đơn:

- Ông Nguyễn Cảnh H, trú tại: Xóm Mỹ X, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.

- Ông Nguyễn Cảnh N, trú tại: Xóm Liên X, xã Xuân T, huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An.

- Ông Nguyễn Cảnh H1, trú tại: Xóm Tân X, xã Xuân T, huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An.

Bị đơn: Ông Nguyễn Cảnh H2, trú tại: Xóm 6, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1. UBND huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
2. UBND xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
3. Bà Lê Thị B, trú tại: Xóm 6, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
4. Ông Nguyễn Cảnh H3, trú tại: Khối 4, thị trấn Quán H, tỉnh Nghệ An.
5. Bà Nguyễn Thị T, trú tại: Xóm 4, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
6. Ông Nguyễn Cảnh T1, trú tại: Xóm 15, xã Đồng T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
7. Ông Nguyễn Cảnh H4, trú tại: Xóm 8, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
8. Ông Nguyễn Cảnh P, trú tại: Xóm 8, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
9. Ông Nguyễn Cảnh H5, trú tại: Xóm 12, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
10. Ông Nguyễn Cảnh H6, trú tại: Xóm Đồng T, xã Đồng T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
11. Ông Nguyễn Cảnh N1, trú tại: Xóm Đồng T, xã Đồng T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
12. Anh Nguyễn Cảnh L;
13. Anh Nguyễn Cảnh T2;
14. Cụ Nguyễn Thị N2;
15. Anh Nguyễn Cảnh H7
Cùng trú tại: Xóm 4, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
16. Anh Nguyễn Cảnh N3, trú tại: Xóm 7, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
17. Anh Nguyễn Cảnh T3, trú tại: Xóm 6, xã Xuân T, huyện Yên Thành, tỉnh Nghệ An.
18. Anh Nguyễn Cảnh K;
19. Anh Nguyễn Cảnh T4;
20. Anh Nguyễn Cảnh N4;
21. Anh Nguyễn Cảnh T5
Cùng trú tại: Xóm Đồng T, xã Đồng T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.
22. Anh Nguyễn Cảnh H8, trú tại: Thôn 2, xã Tân C, huyện ĐắkT, tỉnh Kon

Tum.

23. Anh Nguyễn Cảnh T6, trú tại: Số 9/21 đường số 4, khu phố 6, phường Hiệp Bình P, thành phố Thủ Đức, thành phố Hồ Chí Minh.

24. Chị Nguyễn Thị T7, trú tại: Xóm 6, xã Xuân T, huyện Yên T, tỉnh Nghệ An.

Ngoài ra, Tòa án cấp sơ thẩm còn quyết định về án phí và thông báo quyền kháng cáo của các đương sự theo quy định của pháp luật.

Ngày 24/6/2021, ông Nguyễn Cảnh H có đơn kháng cáo không đồng ý Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự của Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An.

Tại phiên họp phúc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Cảnh H, hủy Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số 09/2021/QĐST-DS ngày 21/5/2021 của Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An để giải quyết theo đúng quy định của pháp luật.

XÉT THẤY:

Tại đơn khởi kiện ngày 20/6/2018 (BL01) và đơn khởi kiện ngày 19/5/2019 (BL19), các ông Nguyễn Cảnh H, Nguyễn Cảnh N và Nguyễn Cảnh H1 là đại diện theo ủy quyền của Dòng họ Nguyễn Cảnh C khởi kiện yêu cầu ông Nguyễn Cảnh H2 trả lại thửa số 921 diện tích 726m² đất nhà thờ cho dòng họ Nguyễn Cảnh C; hủy một phần giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cấp ngày 12/4/1995 mang tên cụ Nguyễn Cảnh Đ (bố ông H2) và ông Nguyễn Cảnh H2. Tại đơn sửa đổi, bổ sung đơn khởi kiện ngày 01/9/2020, ông Nguyễn Cảnh H là người đại diện theo ủy quyền của dòng họ Nguyễn Cảnh C yêu cầu gia đình ông Nguyễn Cảnh H trả lại cho dòng họ 372m² đất ở (BL206).

Ngày 08/4/2019, ông Nguyễn Cảnh H có đơn khởi kiện đề nghị Tòa án giải quyết việc ông Nguyễn Cảnh H2 tranh chấp đất nhà thờ Dòng họ Nguyễn Cảnh C, hủy 02 giấy chứng nhận quyền sử dụng đất của cụ Nguyễn Cảnh Đ (bố ông H2) và ông Nguyễn Cảnh H2; tách riêng giấy chứng nhận quyền sử dụng đất đối với đất nhà thờ (BL10). Tại đơn này ông H cũng xác định rõ bị đơn là ông Nguyễn Cảnh H2 và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là Dòng họ Nguyễn Cảnh C.

Ngày 19/5/2019, ông Nguyễn Cảnh H với tư cách là thành viên dòng họ có đơn khởi kiện yêu cầu buộc ông Nguyễn Cảnh H2 phải trả lại thửa số 921 diện tích 726m² đất nhà thờ cho dòng họ Nguyễn Cảnh C; hủy một phần giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cấp ngày 12/4/1995 mang tên cụ Nguyễn Cảnh Đ (bố ông H2) và Nguyễn Cảnh H (BL04).

Ngày 21/12/2019, bị đơn là ông Nguyễn Cảnh H2 có đơn phản tố yêu cầu dòng họ Nguyễn Cảnh C trả lại hơn 10m² đất lấn chiếm; tháo dỡ công trình, thu

gom vật liệu xây dựng trên đất trả lại mặt bằng và bồi thường thiệt hại về hoa màu do xe chở vật liệu vào sân làm sân bị hỏng...(BL148). Ông H2 có đơn xin miễn, giảm án phí với nội dung ông là người bị kiện, có hoàn cảnh gia đình khó khăn và là người có công với Cách mạng (BL90).

Tại Công văn số 16/YC-VKS-DS ngày 19/01/2021, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Nghệ An đã yêu cầu Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An thụ lý yêu cầu phản tố của ông Nguyễn Cảnh H2; yêu cầu ông H2 làm rõ vị trí, kích thước đất lấn chiếm và cung cấp các tài liệu chứng cứ chứng minh thiệt hại tài sản và đối tượng yêu cầu bồi thường; đưa vợ ông H2 tham gia tố tụng; xác định diện tích thực tế dòng họ Nguyễn Cảnh xây dựng các công trình (BL316). Tại phiên tòa sơ thẩm ngày 21/5/2021, ông Nguyễn Cảnh H2 vẫn xác nhận có đơn yêu cầu phản tố nêu trên.

Hội đồng xét xử phúc thẩm xét thấy: Tài liệu có trong hồ sơ thể hiện từ tháng 6/2018 đến tháng 5/2019 ông Nguyễn Cảnh H có nhiều đơn khởi kiện, trong đó có đơn khởi kiện của Dòng họ Nguyễn Cảnh C do ông H tham gia với tư cách đại diện ủy quyền, có đơn khởi kiện của ông H với tư cách cá nhân, là thành viên dòng họ. Ngày 20/6/2019, Tòa án cấp sơ thẩm thụ lý đơn khởi kiện của dòng họ Nguyễn Cảnh C (BL56) và dòng họ Nguyễn Cảnh C đã nộp tiền tạm ứng án phí sơ thẩm (BL55).

Căn cứ quy định tại Điều 3 Nghị quyết số 01/2020/NQ-HĐTP ngày 05/3/2020 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thì: *“Thành viên dòng họ có quyền khởi kiện vụ án tranh chấp về tài sản chung của dòng họ để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của dòng họ theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Dòng họ không phải là nguyên đơn, không có quyền khởi kiện vụ án tranh chấp về tài sản chung của dòng họ để bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của dòng họ”*. Theo đó, Dòng họ Nguyễn Cảnh C không có quyền khởi kiện vụ án tranh chấp tài sản chung của dòng họ mà ông Nguyễn Cảnh H là thành viên của dòng họ có quyền khởi kiện vụ án tranh chấp tài sản chung. Do đó, việc Tòa án cấp sơ thẩm thụ lý đơn khởi kiện của Dòng họ Nguyễn Cảnh C, xác định nguyên đơn là Dòng họ Nguyễn Cảnh C và căn cứ biên bản phiên tòa ngày 21/5/2021 thể hiện ông H tham gia tố tụng với tư cách là đại diện theo ủy quyền của Dòng họ Nguyễn Cảnh C để đình chỉ giải quyết vụ án dân sự với lý do Dòng họ Nguyễn Cảnh C không có quyền khởi kiện trong khi Nghị quyết số 01/2020/NQ-HĐTP ngày 05/3/2020 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao đã có hiệu lực pháp luật và hồ sơ vụ án có đơn khởi kiện của ông Nguyễn Cảnh H với tư cách là thành viên dòng họ, nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không giải thích, hướng dẫn thủ tục cho ông H để thụ lý giải quyết đơn khởi kiện của ông H với tư cách là thành viên của Dòng họ Nguyễn Cảnh C là không đúng quy định của pháp luật.

Mặt khác, bị đơn là ông Nguyễn Cảnh H2 có đơn phản tố trước thời điểm

kiểm tra giao nộp chứng cứ ngày 17/12/2020 và ông H2 là người cao tuổi, có đơn xin miễn giảm tạm ứng án phí, nhưng Tòa án cấp sơ thẩm không thụ lý giải quyết yêu cầu phản tố của ông H2 mà chỉ căn cứ vào việc xác định Dòng họ Nguyễn Cảnh C không có quyền khởi kiện để đình chỉ giải quyết vụ án là vi phạm nghiêm trọng tố tụng.

Ngoài ra, tại thông báo thụ lý của Tòa án sơ thẩm xác định Dòng họ Nguyễn Cảnh C là nguyên đơn trong vụ án, nhưng tại biên bản lấy lời khai ngày 18/11/2020 (BL219), biên bản kiểm tra việc giao nộp, tiếp cận công khai chứng cứ và biên bản hòa giải ngày 17/12/2020 (BL259-262), quyết định đưa vụ án ra xét xử (BL323), các biên bản phiên tòa sơ thẩm hoãn ngày 11/3/2021 và 13/4/2021 đều thể hiện nguyên đơn là ông Nguyễn Cảnh H là không phù hợp với thông báo thụ lý của Tòa án cấp sơ thẩm và chưa đủ căn cứ.

Vì các lẽ trên;

Căn cứ điểm c khoản 5 Điều 314 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

QUYẾT ĐỊNH:

1. Chấp nhận kháng cáo của ông Nguyễn Cảnh H, hủy Quyết định đình chỉ giải quyết vụ án dân sự số 09/2021/QĐST-DS ngày 21 tháng 5 năm 2021 của Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An. Giao hồ sơ vụ án cho Tòa án nhân dân tỉnh Nghệ An giải quyết theo đúng quy định của pháp luật.

2. Án phí: Ông Nguyễn Cảnh H không phải chịu án phí dân sự phúc thẩm, được hoàn lại 300.000 đồng tiền tạm ứng án phí dân sự phúc thẩm đã nộp tại Biên lai số AA/2020/0004878 ngày 13/7/2021 tại Cục Thi hành án dân sự tỉnh Nghệ An.

3. Quyết định này có hiệu lực pháp luật kể từ ngày ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Nghệ An (kèm hồ sơ);
- VKSNDCC tại Hà Nội;
- VKSND tỉnh Nghệ An;
- Các đương sự (theo địa chỉ);
- Lưu: VT, P. HCTP - VP; HSVA.

**TM. HỘI ĐỒNG PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Nguyễn Phương Hạnh

